

Lục Tinh Tân Văn

Mm. GÉRANT--NGUYỄN-V. CŨA
ADMINISTRATION
ET RÉDACTION:
Maison, Rue Calmet, 153-155 (4° Etage)

GIÁ BÁN:
Nam-kỳ, Trung-kỳ và Cao-mao
Một năm 6\$00
Sáu tháng 3 50
Ba tháng 2 00
Mua báo thì kể từ ngày
mồng 1 và ngày 15 mỗi tháng
mà phải trả tiền trước.

聞新省六
MỖI TUẦN LẺ RA BA KỶ:
NGÀY THỨ HAI, NGÀY THỨ TƯ VÀ NGÀY THỨ SÁU
Mỗi số bán lẻ 0\$04
TELEPHONE N° 475 | Adresse télégr.: LUCTION-SAIGON

GIÁ BÁN:
BẮC-KỲ, LẠO, BAI-PHÁP
VÀ THƯỢC-ĐỊA.
Một năm 7\$00
Sáu tháng 4 00
Ba tháng 2 25
On s'abonne sans frais dans
tous les bureaux de poste.

POUR LES ABONNÉS, s'adresser:
à SAIGON: Aux bureaux du Journal.
à HANOI: Aux bureaux du "Trung-
Bắc-Tân-Văn."
On traite à forfait pour les
contrats de longue durée. Les
prix sont payables d'avance.

MỤC-LỤC

1. - Quan Tổng-thống Maurice Long với quan Thống-độc Le Gallen tới Saigon.
2. - Quốc-trái 1920.
3. - Vết bả cánh.
4. - Thực đơn.
5. - Cái xuân sắp đến.

6. - Thông báo.
7. - Tư do diên dằng.
8. - Hường truyền.
9. - Đông-Pháp báo tin.
10. - Oan kia theo mãi.

QUAN TỔNG-THỐNG Maurice LONG với quan thông-độc Le GALLEN tới Saigon

(Tiếp theo)

Lời trần thuyết của quan Trạng-sự Foray, Đốc-li thành-phố Saigon.

Bản quan Khâm-mạng Đại-thần. Nhờ lễ cũ xưa nay mà chức Đốc-li thành phố Saigon đứng có thừa ơn riêng nên toại ý đáng ra, ước một ngày các quan Khâm-mạng Đại-Pháp ở hòa hòa của Đại-Pháp.

Và thành Saigon chẳng phải một nơi tân thứ thường kia để cho quan Khâm-mạng Tổng-thống Đông-Pháp nhơn tiện ngài thượng ngàn, mà vẫn thiết là nơi công thự, và cũng là nơi Toàn-quyền Chánh-phủ. Ấy đó là nơi cũng là những lời hiểu biết trong chi-dự chế lập ki công, tuy công làm hay bỏ quên, nhưng vẫn hãy còn ban hành luân luân.

Bản quan Đại-thần, chúng tôi có lòng trông cậy rằng Quan lớn sẽ nghĩ nên điển định làm sao cho số liệu thỏa hiệp với số hành và cho Nam-kỳ với bản hạt đó thành có phương thể chẳng những là khiến cho Quan lớn có cấp, mà lại còn đứng quan lớn lưu luyến hết tình năng ước gì nước làm.

Duy có một lời ước nguyện ấy mà chúng tôi cả dám phò trợ, chứ chúng tôi vốn cần kinh năm giữ không hề mới việc bản bạch theo thường lệ những đến than thở cùng những chỗ chưa toại của tệ hạt đó thành.

Xứ Đông-Pháp vẫn công như các xứ văn-minh khác, cũng đến hồi thế sự văn này: phải thấp tầng theo tân thời đời, phải tự tu lại theo thể thức mới hơn. Như sự luôn đến chỗ tiềm tế về những mới cải lương nên làm thì cũng cần có lễ kiến bản đồng, chứ chỉ như đại lược chương trình thì ai cũng thấy đều một ý; đầu cho những việc giao thiệp của thuộc hạt cùng Mặt-trong hay là việc giao thiệp của các hạt trong miền Đông-Pháp thông nhứt với nhau, thì những phương chế hiện thông thuộc chức-chia và quyền qui chủ thể thái thặng nay đã mất thời. Cơ sở chánh trị-miền cho gần đi và dự đàng, một hạt phải tự do mà mở mang lấy mình ngõ hầu hội gia khi lực cho dựng hiệp hòa đồng đều chung một cuộc. Cũng thế theo ý đó mà lúc gần phân gia hồi Đại-pháp quan Khâm-mạng Albert Sarraut phụng tiết

kể trước quan lớn đây, đã có đề cập tiến trình vận mạng Đông-Pháp. Dám bản quan lớn, vậy thì chắc là cũng thế theo một ý đó, sẽ kiến hiệp đồng với quan Thượng thuộc-địa, mà ngài đi tiết sang đây giữa bọn chúng tôi. Ấy vậy nếu tôi mà phân biệt ra, ước một giây phút, mạng vận Saigon với cái đại vận đó chung mà cuộc đó thành là cuộc Đại công cần mai nay, thì tôi lấy làm phiền mà phải hạn chế những trí tưởng của tôi đương phần chân.

Bản quan Khâm-mạng, ngài đã quyết gồm đương hết cả chức trách, và đích thân nghĩ đoán. Cứ chỉ như vậy là phải mặt đứng làm đầu, và ắt là thân thứ thấy đều hết lòng tin phục mà thôi. Và lại thêm những tay phụ bích tinh anh đã ra công lâu ngày dài tháng mà tom góp lại cho quan lớn hết thảy cả phương thể đó mà thẩm xét đến nơi. Nội trong các cuộc đó thành có thể đặng, thì có tài học thức luật lệ sẵn ra của Ngài và có trí mẫn đạt chánh vụ của ngài để biện biệt chỗ nào nên nạp dụng cho minh triết. Và tôi dám thay mặt cho các hội tuyên thệ, mà bản thêm rằng một mặt để tay làm vinh diệu mà phụ tá Quan lớn đầu ti vi thế nào, cũng tận thành và tận kính.

Như vậy trước khi duyệt lại qui chế chánh vụ cùng hộ vụ bên này, chúng tôi còn đến trước khi chuyên nhiệm chánh trị người bản quốc (là đều quan trọng cấp thời) dám bản quan Khâm-mạng, chắc là quan lớn sẽ chăm lo gỡ rối cuộc nguy bức về khoản bạc đồng mà xứ Đông-Pháp đương lúng túng, và mỗi ngày càng xôn xang nguy cấp. Cơ cuộc ngày nay đã đến đời mà nếu Chánh-phủ còn có phương làm ngo, thì thời không còn chỗ nào mà tự trách đặng. Những phương cứu giải, nghĩa là những phương để ngài thì nhàn hơn, thì có khi chưa hướn toàn, vì thấy thấy đều có chỗ trở ngại. Nhưng vậy ai ai cũng đều biết ý mà cho rằng sự thì không thể nào để vậy đặng. Mẫu-Quốc đã chịu là không phương pháp chế liệu đặng, lại dạy chúng tôi phải tìm mà giải thoát lấy. Ấy vậy mà chúng tôi dám bản chúng quan Khâm-mạng, phương giải cứu là Ngài đó, bởi vì rồi ngài sẽ định lấy phương pháp.

Sự thế rất nguy cấp đến đời ngài chẳng cần đi, mà phò nhậm, thì chúng tôi xin lấy thành thiết mà cảm tạ quan lớn. Quan lớn biểu minh những tình trong cây thì quan lớn chẳng thế nào mà mở để cho thất vọng, bởi vì những tình trong cây ấy là quan hệ cuộc lợi ích sanh tồn của thuộc địa đại phương này. Bản quan Khâm-mạng Đại-thần chúng tôi xin chúc mừng ngài một lần nữa.

Tung hô Đại-pháp vạn vạn tuế!
Tung hô Nam-kỳ vạn vạn tuế!

Lời quan Toàn-quyền diễn đáp cho quan Đốc-li thành-phố Saigon

Quan Đốc-li, Bồn-chức cảm tạ những lời chúc mừng của ngài. Quả nhiên bồn-chức đã vội và trầy sang Thuộc-địa này mà phụng hành cho hướn toàn trách mạng chánh-phủ Cộng-hòa đã lấy lòng tin cậy mà phủ thác. Nhưng vậy bồn-chức cũng đặng đủ ngày giờ tại kinh thành Paris mà lãnh ý của quan Tiên-nhậm là bạn thiết đã lấy sự từng trải và lấy lòng ái mộ xứ này mà chỉ giáo, và lại cũng tìm kiếm những điều chỉ dẫn có ích để mà thương lượng cùng những người bên Đông-pháp mà đặng mặt đời biểu cho các nhà thương mại kỹ nghệ trong qui hạt.

Trong lúc đi đường sang đây bước vào thành phố của Ngài, thì bồn-chức đã đặng đàm luận về Nam-kỳ với quan Thống-độc Le Gallen nay đã trở qua phục lãnh quyền bích chánh phủ lâu nay đã phủ thác về tay khản khải và chánh trực của quan quyền chương Thống-độc ấn trận Maspéro. Bồn-chức đã hiểu biết những cuộc mĩ lệ cùng các nề tài và người phủ thứ tự tập trong thành phố màu diệu xứ Saigon này.

Quan Thống-độc Le Gallen thấy sát cùng bồn-chức một cách ôn tình những chỗ thiết quan ngại có lẽ làm nhà sanh mở lem đó tương với cuộc của xem ra hạnh bị, thì khiến bồn-chức sự tưởng hai đảng hiệp sức rồi sẽ tìm ra đặng phương thể mà đem đương những cái vẫn để trong họ mà mấy chỗ quan Đốc-li đương tự lự.

Bồn-chức lấy làm quý trọng về nghĩa phụ-tá trung thành và tôn kính mà quan Đốc-li ngài thay mặt cho các tuyên-thân hừa chức cùng bồn-chức, bởi chúng bồn-chức biết vì lòng khiếm tốn mà ngài chẳng lẽ nói ra, chứ nghĩa phụ-tá ấy là do nơi trí lịch lãm đã từng hiệu nghiệm của ngài và nơi trí thâm tri minh lý những mối lợi ích tương quan của qui hạt đã có cụ lại với toàn cuộc Đông-Pháp như thế thông mới tận biết còn hãy thiên niên.

Bồn-chức cảm tạ quan Đốc-li một lần nữa và xin ngài chuyển đạt lại cùng sĩ-thứ Saigon luôn theo với lời bồn-chức chào mừng.

Còn nữa

Quốc-trái 1920

Vài tuần nay trong lục châu ai nấy đồn rằng năm nay nhà nước sẽ vay bạc một kỳ nữa. Những người trí thức thì đã rõ thấu-duyên có quốc-trái này, còn phần đông thì lấy làm lạ mà nghe rằng nhà nước đã thăng trãi rồi mà còn đi vay bạc làm chi nữa. Trong ý mấy người ấy tưởng rằng hệ thăng đặng bình nghịch rồi thì bao nhiêu của cải vàng bạc nước bị thất phải nạp tất cả cho nước đặng thăng. Tưởng như vậy thì lầm lắm. Trong đời văn minh này các nước đấu chiến với nhau chẳng phải là quyết tranh lấy tiền của hay là bỏ cõi đất địa trên hoàn cầu này. Có nhiều khi tranh lẫn một ý kiến, hay là tranh lẫn một mối lợi quyền trong một cõi mà phải đấu chiến với nhau.

Như trận giặc Âu-châu rồi đây, bên phe đồng minh là Langsa, Hiêng-mao, Italie và Huế-kỳ đầu tiên cùng Đức tặc là chỉ có một đầu bấu chừa cho nhơn loại khỏi bị đả-mạn lấy lực hung bạo ép chế mà thôi. Ấy là tranh cho trên hoàn cầu này các nước đều đặng thông thả tự do số hành số chỉ việc trong nước mình mà thôi, chứ chẳng phải cắt binh mà mà đánh lấy lâu đài đất địa bờ cõi cùng của cải của các nước phe Đức tặc ấy là lẽ chánh.

Đoạn giặc xong rồi, Đức tặc giỷ loạn làm hư hại nước Belgique cùng mấy tỉnh Langsa, thì phải bồi thường lại y như cũ đó mà thôi, chứ Đổng-minh chẳng phải thừa thắng mà buộc Đức tặc chịu tiền số tôn binh khí chi nữa. Nhà-nước Langsa có lấy lại hai tỉnh, là Alsace và Lorraine khi trước Đức tặc thừa thắng giặc năm 1870 dùng cách bạo ngược mà giật cho mình đó mất Hai-tinh ấy là tự-cơ chi kim thuộc của nước Langsa.

Chính chiến bốn năm trước nước Langsa bị hao tổn của gần hai triệu người chết, hơn một triệu người bị khác nước thì tàn giặc Nhà-nước Langsa rộng đặng, chẳng bắt Đức tặc bồi thường tiền của ấy cũng nhơn mạng ấy. Buộc Đức tặc phải bồi thường các vật hư hao, thường các nhơn mạng những người không phải là binh lính ra trận mà bị thất oan đó mà thôi. Ấy là đặng bồi thường ấy chẳng phải là bồi thường chi, bởi lẽ mà kể cho biết con dân sự tổn chính chiến gần hai triệu ngàn người thì nhà nước Langsa không bắt Đức tặc bồi thường.

Lúc chính chiến, Nhà-nước vay mấy kỳ chẳng đủ mà tiền xuất các việc. Cho nên cần phải vay riêng của các nước trong nước cũng đặng ngoài quốc những bạc tháng, bạc năm, bạc năm kếu là bona de la Défense

Rượu mạnh hiệu DEJEAN đã thơm mà lại ngọt
 làm cho những tay thạo rượu thầy đều khen ngợi
 Chỉ một mình hãng Denis freres có trữ mà thôi

ationale mới đả mà xây dựng. Nay Nhà-nước mới tỉnh vay một kỳ nữa đặng mà trả bạc tháng bạc mùa, bạc năm ấy cho tất số; chứ chẳng phải còn tốn hao chuyện chi nữa cho đến đôi phải vay thêm mấy trăm ngàn triệu nữa.

Mấy kỳ quốc trái trước, ấy là trong cơn khói lửa, bần mang cá nước đều tại nơi chiến trường, cho nên toàn cả nhơn dân trong nước, bần chính quốc cùng cá thuộc địa, giàu sang nghèo bần, ai ai cũng đều phải bước mình mà đem của đến mà giúp nước. Nếu ai chẳng có lòng làm như vậy thì người ấy chẳng có lòng trung thờ nước cho tận kỳ tâm.

Còn kỳ quốc trái này thì chẳng phải là con khốn đến như vậy nữa. Trong nhơn dân chẳng cần bước mình mà đem của đi nhiều đến mà giúp Nhà-nước. Tuy vậy mà kẻ nghèo khổ chẳng nói chi, còn những người giàu có dư dả hay còn tiền của dưới đất cùng nhận đầy tử sắt để đó, hằng ngày lo mất, mà không sanh lợi chi cho đời, thì nên dùng dịp này mà cho Nhà-nước vay, một là đặng lời trong mấy chục năm, hai là nhờ giá bạc cao, ba là đặng rõ ràng mà tỏ ý mình tin tưởng sức vững bền của Nhà-nước Langsa, chẳng nghi ngờ đâu chi thiệt hại xảy đến. Làm dân trong nước, có thể giúp nước mà chẳng làm, thì ấy là lỗi đạo làm tôi đó.

Nhà-nước chẳng ép con dân, song con dân phải xét lấy đạo mình mà giữ trọn. Kỳ quốc-trái này bần chánh-quốc cùng các nước ngoài bang cho Nhà-nước Langsa vay chẳng thiếu chi. Số bạc Đông-Pháp giúp vào đó cũng như một giọt nước nhỏ giọng sóng lớn ấy là để mà tỏ tình trung hậu kính mến của dân tộc bần-quốc mà thôi.

L. T. T. V.

Vịt ba cánh

Ai nghe vịt ba cánh cũng lấy làm lạ mà nghĩ cho bần-báo thù đệt. Liệt qui ông nào muốn rõ có quạ hay không, xin hỏi Công-Luận-Báo; M. Nguyễn-kim-Đình có nuôi. Nó đem tin cho M. Ng-kim-Đình, mà tin huyền, làm cho M. Đình lật đật mang M. Ng-văn-Cửa lên Phủ-Hàm.

Ấy là tin huyền, khuyên M. Đình chớ vội mang, hãy vành cánh nó đi cho rành.

L. T. T. V.

Thực-đơn

Thực-đơn là cái gì? — Là một mảnh giấy kê những vị ăn, uống, trong một hội yến-âm những nhà sang-qui. Dùng thực-đơn có ý để cho những người thực-khách biết chừng món ăn, nhiều ít để dùng cho vừa. Vì mỗi người đều có cái thực-lượng khác nhau cho nên phải

làm như thế tưởng cũng nên gọi là rất thích-hiệp với cách tiếp đãi yêu-âm của xã-hội vậy. Nước ta nguyên tự xưa đến nay vẫn không khi nào trong cuộc yến-âm có dùng đến thực-đơn, vì hao-soan (trường đến một lượt, đầu nhiều ít thế nào cũng chỉ thực-dùng nội trong mâm mà thôi); hoặc có thêm một vài đĩa nữa cũng ít khi. Còn như cách tiếp-đãi của Thái-tây Trung-hoa lại khác. Khi dọn cỗ thời thực-khách không hề biết là sẽ có mấy món ăn, cho nên phải dùng thực-đơn. Thế thời cách dùng thực-đơn nay ta có một hai nơi có dùng, cũng là vì trong khi muốn đãi thân bằng lại muốn nấu món ăn Tây, Tàu, để mời ăn cho là miệng, ấy chẳng cũng là một sự tiến-bộ của khâu-phục đó.

Hôm nọ có nhà kia có việc lễ, một thân bằng đến rất đông, toàn cả bọn xi-gà bết-lin cả, nói như thế tất độc giả cũng biết đó là người ta học tây; cho nên trong khi mời ăn lại cũng xen lẫn món ăn Tây và món ăn Tàu, khi mời khách ngồi vào tiệc thời giữa bàn là-liệt những món ăn ta đã nhạt, nich, toàn những vị ngon lành, thế mà đến khi ăn lại thấy dưới bếp bụng lên hết món này đến món kia, kể có bảy tám món Tây, Tàu xen lẫn, ăn một hồi các bác xem bộ mặt để xoàng, bụng đã no, thế mà nhà chủ cứ chuyên « cưỡng-phạn, gia-xang », bởi ra thời còn đến năm món nữa, nên ông chủ cố mời khách dùng hết. Làm cho liệt-vị đồng-thành mà độc lấy nửa câu sách của Không-phu-Tử rằng: « Kiến thực bất thực », rồi đứng dậy đi xoi đồ trắng miệng.

Tiểu thay, nhà chủ đã có lòng đãi khách một thanh-tịch như thế, mà các ông khách lại không rón gối mà lại bỏ đứng dậy.

Thiết tưởng nếu hôm ấy có cái thực-đơn thời sẽ khỏi có sự « vị chi ưỡng » đó rồi. Tưởng từ rày về sau các ông có ai mời đi ăn, nên hỏi trước cái thực-đơn, mà trước hết nhà chủ phải tiên-liên là phải.

Một người chủ-tịch, lai cáo.

Cái xuân, tạp đến

Sách có câu « nhất-niên-chính-tam-ư-xuân », nghĩa là cái năm bần, một năm toàn ở tại mùa xuân, có ý tượng trong ba tháng xuân kỳ trời xuân ấm, muốn vật nhờ đó mà phát sinh, nên là: « Tráp-trùng-thủy-chấn », « Đào-thủy-hoa », « Mộc-manh-động », « Đào-thủy-hoa », « Thương-canh-minh », « Nhãn-hóa-vi-cưu », « Lôi-núi-phát-quần », « Đòng-thủy-hoa »; « Điền-nữ-hóa-vi-đư », « Bình-thủy-sinh », « Minh-cưu-phát-kỳ-vũ »; « Tử-thắng-giảng-vu-tang » v. v. .., ấy là theo thời tiết ôn hòa mà vật nảy hóa, vật kia sinh, lại thêm những tiết: Vu-thủy; Kinh-tráp; Xuân-phân; Thanh-minh, Cốc-vũ; xem đó thời đủ biết cái giá trị của mùa xuân là quý hóa biết bao, không trách gì mà trăm nhà đều đón rước. Mà rước đón cũng nên thật. — Chỉ như từ tháng tư trở về sau, thời hết nóng đến rét,

khi thời « lu-kim-thước-thạch », khi thời « trụy-chỉ-chiết-giao », thời ai còn rước đến làm gì nữa.

Thế đã gọi cái xuân là quý hóa như, thờ ta nên rước về làm sự gì, lợi hay là hại, phát sinh hay là tổn hại? Thế nào là phải, thế nào là trái thứ xem. Trong thủy văn để ấy tưởng ai ai cũng giằng nhau mà đáp lấy đầu hay, chứ ai nên rước lấy sự đê; bởi thế cho nên từ trong tháng chạp suốt 30 ngày, nhà nào cũng lo bề tâm sự nhiều gạo áo quần, sắm cho đủ thức mặc, sắm cho cùng cách diện cách chơi, từ trẻ đến già, từ giàu đến khó, không nhà nào không tôn phỉ để hưởng lấy cái xuân. Ai ngờ khi xuân đã đến nơi, thời họ nhiều cái thứ đáng hưởng thụ đều phủ mặt chứa xuân, nào có (tư-ông) gì để sinh kế; chỉ mấp-lop bàn trả cuộc rượu, đắm bạc, đong có; người nào thì ấy, làm sao cho rồi hết tiền trăm bạc chục, làm sao cho đến nỗi da mòng xương mòn, mới chịu thôi. Như thế, chẳng là phụ lòng đấng Hóa-công đã đem cái xuân quý hóa ấy đưa đến tận nơi, rồi lại để cho cái xuân thắm thoát đi đâu không biết. Bấy nhiêu đức thiết hại can có bởi ai? Có phải bởi sự tập tục từ xưa để lại cho ta một cái thói đó như thế không. Xuân này gọi xuân khác thật là (1) « Tưởng hết năm nay có khác tế? » « Bước sang năm nữa cũng

ri-nd » nghĩ đến cái tập tục hủ bại của ta mà hóa ra chưa le chết ngất.

Thế thời ta có nên rước đầu mà bỏ hết cái lấy ấy, mà làm lấy điều hay, hay không? Mà làm điều hay sẽ nên thế nào? Điều hay chẳng phải là to nhưn tích đức mới gọi là hay, chỉ rứa bỏ hết điều đê tức là hay đó! Điều rứa là gì? Là hiện nay từ nhà quyền-qui cho đến chốn làm thường trong bản-xứ, đâu đó cũng thấy người người mạnh làm những cách chơi đùa cờ bạc trong mây ngày xuân; vẫn biết rằng trong một năm tròn ăn làm kiể nhạc, chờ đến tết là lúc nghỉ ngơi trả rượu trong mây ngày cho thòba thích, ấy là một lẽ có-nhiên không cần nói đến; chỉ nên nói rằng người sinh ra ở đời, thế tất mỗi người phải có mỗi việc làm ăn, mỗi nghề (tập-luyện, ví dụ như làm quan, làm ruộng làm thi thuyền, hoặc buôn bán, đều là một nghề riêng của một người, quanh năm chỉ làm chuyên một việc ấy để chi-đó; trong lúc đặng chuyên tâm công việc ấy mà còn có làm khi vì một sự du-đăng xảy đến làm cho nhứt-nguyệt như-nhiệm, còn họ ra tới bãi ngã thay, hưởng chi là nhân buổi rảnh rang lại giữa lúc ăn chơi vui thú, vì đó mà rượu trà cờ bạc, chơi từ sáng một cho đến mồng ba, hết mồng ba gọi mồng bốn, rồi chếm trong kéo chén ngoai, trở này sanh

Liên trường phúng điệu cái lương

Bay, lâu người Anna m thường dùng liên đối c của China mà đi diểu phúng (tuy nhiều số học hỏi không đúng kiểu, nhưng vì có chút tình thân ái trang nhã tượng mây cầu chữ, nên không bỏ được.

Đến nay tiệm bà Harel ở đường Catinat, môn bài 75 có bán đủ kiểu tràng hoa theo cách phương tây, có danh tiếng bấy lâu nay, mà nay lại dùng tràng hoa ấy mà phụ thêm chữ như hay là chữ quốc ngữ xem rất phải cách: Đã trách khỏi cái họa học vô lý của kiểu China, mà lại giữ được mấy hàng chữ thân ái của phong tục nhà Nam ta.

Thấy một sự tán chế rất hay thời nghĩ, nên bần quan-linh xin bỏ cáo cho đồng-pun rõ biết.

Hãng bà Harel lại có cây đặng một người danh sĩ viết, các câu hoặc là bản phúng, hoặc là câu đối diểu tang, rất hiệp theo tinh cảnh mọi người.

Vậy xin chư vị ai có muốn mua liên gởi thơ mà nói hết ý của mình muốn dùng câu chữ làm sao, thì đến sẽ đặng như-nguyện. Như chư vị có đi chơi Saigon, xin ghé tại nhà bà Harel, môn bài 75 đường Catinat, mà xem thì tưởng tất.

Ở đây bần-quan có ấn hành cái kiểu chữ cho khán-quan rõ thấy. Xung quanh thì bóng như tràng hoa tây, còn ở giữa thì lại có bốn chữ « Như biệt thỉn cổ ».

CHƯ VỊ HÚT THUỐC ƠI!

Vị nào muốn hút ông điều hay là thuốc điều cho khỏi bệnh hoạn, thì hãy mua thuốc (LE GLOBE) Trái đất mà dùng thì vô bại

Thuốc này có một mình hãng Denis frères trừ mà thôi

chuyện khác, nã lên khi ha công chưa chán cái ăn chơi, lần tới mà hết tháng giêng qua tháng hai, hết tháng hai qua tháng ba đến tháng tư năm sáu, bảy v. v. thành ra vì cái Tết mà hư cơ bại nghiệp, vì cái xuân mà đổ quân xiêu dòng, như thế mới còn có gì là cái chủ nghĩa của « *Nhật niên chi kế tại xuân* ». thời gì mà phải phó lỗi, rưng trà, bánh trái, có bao đó mà rước cái xuân vào ngõ. Thiết tưởng rằng ta nên xem người ngoại-quốc ăn Tết thế nào mà cái lương tâm dĩ chi có tập tục đó đang ấy mà kẻo kẻo đời đời, cứ giữ một lễ một thói, thật là tại hại biết bao! Chỗ biết sai cái lương đã nhiều rồi, ta há què gì mà ồm ồm mãi.

Khí nào có việc chỉ hi ha muốn dài dang quan-khách mà chẳng dùng rượu Sâm-banh (Champagne) hiệu: Tisane Marquis de Bergey
Thử vậy
Thì làm sao mà cho phi tinh vui về đặng
Rượu này có một mình hãng Denis frères trừ mà thôi.

VIỆC MỚI TRONG NƯỚC

(Nouvelles du pays)
GIÁ BẠC VÀ GIÁ LÚA
Giá bạc kho nhà nước . . . 15 f. 50
Giá lúa, tạ 100 ký, chợ Lớn nhà máy Cholon (bao trả lãi) : 7480 tới 8430.

NAM-KY (Cochinehine)

Một đám sát non

Tên họ Văn-Cu, 20 tuổi, là mạch họ tên «Mekong» hàng tau đồ Lục-tinh, ở An-gi-xi (Giadinh) với tên Hy, thiết tên là Trần-vân-Ngọc, 26 tuổi, ở đường lêm Chaigneau, cả hai đồng thà cầu như một con cá. Cu nhỏ tuổi hơn, cầu được, Hy giận rừ bọn nó bốn năm đũa, bữa 13 Février, 6 giờ rưỡi tối đón Cu tại góc đường d'Adran và kranz mà chém nó rất nặng rồi chạy hết. Chờ Cu vô nhà ở đường Cholon, qua 8 giờ bắt đặng Hy. Bữa sau đem Hy giúp mặt Cu mà đòi nài. Hy khai rằng tên Thạch chém Cu, có tên Ngọc, Có, Hùng Hy và Phát giúp. Ké 4 giờ chiều Cu tái hơi.

Qua bữa 15 Février bắt đặng ba tên nữa là: Huỳnh-vân-Hùng, kêu Nguyễn-vân-Ngãi, 18 tuổi, ở hạc An-gi-Đông (Giadinh); Đặng-vân-Thạch, 22 tuổi, bởi ở đường hẻm Kranz và Nguyễn-vân-Cổ, 22 tuổi, ở đường hẻm d'Ayot Tôn Hùng khai rằng nó chém tên Cu.

Xe lửa cán
Hồi 2 giờ chiều ngày 15 Février, có một chiếc ghe số 224 ở Long-Hải (Baria) chở đũa đi bán tết, đậu gần ga Ông-Lãnh. Dưới ghe có một tên bạn là Võ-vân-Mai, 47 tuổi, đội đũa lên bờ, không

ngó chừng mới bước qua đường rầy, xe lửa ở Cholon chạy ra vừa tới cán nhâm chốt tước. Ấp là tại y vô ý.

A-phiên hòa đấm

Chàng biết tại sao, có Đào-thị-Sinh, 27 tuổi, ở đường Testard số 67, lấy a-phiên hòa với đấm mà uống. May người này hay sớm liền rước qua thầy đến cứu cấp khỏi hại mạng.

Bón đũa trốn hết

Chú Tân-văn-Yên, ở Khánh-Hưng, (Soc Trang) chở than lên Saigon bán, ghé đậu qua de Belgique, đợi ghé đậu đũa có bốn tên bạ, mà bợ chú ở từ tá xoi nó làm sao nên mới rừ nhau trốn ào qua 14\$00 mà trốn hết, lại mỗi đũa có lãnh trước 10\$00, không thêm nói chuyện trá.

Thôi chú chịu khó chèo về một mình.

Cách gian của « Hạch »

Bữa 19 février, lối 10 giờ mai, một bà đấm đi xe kéo số 167 k, lại đường Vannier, ghé vào tiệm kia mà mua đồ, xe chở ngoài. Lúc ấy có ba tên « Hạch » mang đồ đi bán, lấy gáo xe kéo, để bằng hờ của họ lên mới xe làm như muốn mua của xe ấy chở mình đi. Tên kéo xe thấy vậy nói xe mình đi có bộ hành rồi. Một tên « Hạch » bèn lấy hàng hóa mình lại mà đi. Chờ bà đấm mua đồ rồi trở ra coi lại thì mắt hết 4 tám ngàn bát mấy cha bà để trong túi xe khi này. Chờng mới hay mấy tên « Hạch » làm bộ nước xe, để hàng vô, lấy hàng ra đặng thừa dịp lấy đồ của người ta. Khi hay thì chúng nó đã đi mất, kiếm không đặng.

Cửu người âm giới

Người kia tên Võ-vân-Thi làm việc nhà in ở Portail, bữa nọ đi đường Bangkok, gần tới ngã ba đường Chasseloup Laubat, gặp một người đến bà đầu bịnh chỉ không rõ năm dứa là đũa mà râu. Người ấy thấy vậy tới nghiệp nên kêu xe chở lại bót. Người đờn bà khi tên Nguyễn-thị-Huê tên Thi-Hai, sanh ở tại Nam-viên, cư ngụ tại Battambang. Ông có cho chở lại nhà thuốc thì, quan thấy coi bịnh rồi người ấy có chữa hai tháng rồi bết, nên cho vào nhà thương Cholon. Linh thần kiến cũng chỗ gặp nắng năm và không quên đồ mà không gặp thấy đũa, rồi thì nắng, nắng không biết đâu mà chỉ người phương xa mới đến.

Hỏa-thiều chùa Bà

Câu-ông-Lãnh
Tôi mong một tết, lối 10 giờ lửa phát cháy chùa Bà Câu-ông-Lãnh. Ban ngày nghe trống đánh, trống trống mà vang, chừng thấy đồ trời mới hay là bà-Hòa đi chèo. Ké đó đồng la lửa của khách-trá, chạy rồ các neo đường đánh rùm cho thiên hạ hay. Với rống có đèn nơi mà nhâm lúc nước rống không cứu đặng, phải chờ đến 11 giờ rưỡi, mới lấy nước đặng thì lửa đã thiêu hết cảnh chùa, lại muốn leo qua phò hai bên là khác.

Bữa ấy là bữa thiên hạ đi cúng chùa Ông-Lãnh, người nào cũng nhâm đèn, vàng bạc, pháo. Chắc đây mạnh ai này

dốt, chừng một tuần gió thổi qua lửa phát lên cháy, luôn bàn thờ.

Hư hao hết 50 ngàn đồng, người phàm thì chạy ra khỏi hết mà không biết có bị chi đến bà hay không!

Cũng là lừa

Qua bữa sáng hai, lối 4 giờ rưỡi chiều, ở đường Mancaux, lừa cháy một cái ghe là của Nguyễn-Trương-Thinh, trong nhà có Nguyễn-thị-Biệt và Nguyễn-vân-Tu ở. Hư hao ngoài một trăm đồng, không hai đến người.

Tự tử

Bữa 22 Février, Nguyễn-thị-Sang, 26 tuổi, gái lâu xanh, ở đường Ông-bửu-Vi, số 48, chẳng biết phiên việc chi, mua nhà-phiên hòa với nước trà mà uống. Chờng có người hay nàng đã bả tính, chửi lại nhà thuốc, chừng 4 giờ rưỡi chiều hồn về chỗ xuôi.

Trộm to

Ng.-thị-Hưng, 21 tuổi, là gái lâu xanh số 5, ở đường Polygone, đồng la với Dương-vân-Si, 22 tuổi, trộm của xóm Quảng-dông Tang-Quới, 48 tuổi ở Saigon, đợng Némésis, những hàng hóa 43\$00, một cái giấy nợ 200\$00 và 303 đồng bạc.

Thị-Hưng đã bị bắt giải Tòa, còn tên Si còn trốn, kiếm chưa đặng.

Binh mẹ ruột, đánh lộn với cha ghê

Bữa 12 février, hồi 6 giờ rưỡi tối, tại đường Thuận-kiến, tên Lê-vân-Do, 47 tuổi, không biết duyên cớ chi mà rầy rình sỡn y lung lăm. Ng.-v-Dương, 23 tuổi, lính tập, nóng ruột, binh mẹ ruột, gây với cha ghê, ban đầu gây, sau đánh. Do đánh Dương một cái lỗ đầu, còn Dương thì xé quần Do và đánh một cây bập cánh tay tả. Do thì ngã khảm còn Dương thì đem lại nhà thương bó rịt cũ tề rồi biểu-sáng trở lại bót cho ông có tra xét, mà y không trở lại, nên bót thả Do.

Mồ túi

Ông Tông-thái-Công, 69 tuổi, diên chủ ở Tân-an, đầu năm nhà thương Chợ-Rẫy, bộ trống lừa nên đem bạc theo nhiều, mà ông không coi chừng để cho một tên mình-hương kia chừng 24 tuổi, móc túi lấy của ông một cái bóp da xám có 109\$00 và một cái giấy lờ.

Tám ngàn

Sở tuần thành đang làm thêm tên khách Phước-kien Thái-Thành tên Tấn-Bánh-Hải, 32 tuổi, bài chỉ số 151255 v tới sang đoạt 8000\$00 của tên khách Phước-kien Trần-Cán, 28 tuổi, số 56159, buôn bán lúa, ở đường Mytho, môn bài 218.

Giỏi chạy đứ

Bữa mồng 2 Tết, lúc đợng ngọ, có một cái xe hơi, một tên khách cầm bánh, chạy đến ngã tư đường Frédéric Drouhet và Bình-Hòa, đợng nhằm thẳng nhà Huỳnh-Cầu, 40 tuổi, là con của thím Huỳnh-thị-Biên, 25 tuổi, ở đường Bình-Hòa. Thằng ấy té có thương tích, đem lại nhà thương chợ Rầy, của xe hơi thì cũ việc chạy luôn, không thêm ngừng lại mà coi

đợng nhằm người ta rặng nhẹ thế nào. Trông là chạy khỏi rồi không ai làm chi đợng nọ hay có kẻ thấy số xe 628. Sở tuần thành thử ra là xe của khách Quân-dông Lương-Dinh, 30 tuổi ở Saigon, đợng Kranz, số 86 người coi này xe bữa ấy cũng là y, nên bắt y giải Tòa vì vô ý đợng người có thương tích, và rùi rồi chạy luôn.

Xỉ đợc

Có hai đũa nhỏ đi chơi ngoài đợng lượm đợc một cái bao bọc có con dấu « Légion de la République de Chine » và có viết chữ tuồng bằng viết chì, trong bao lại có hai tấm giấy bạc hàng L-nghê, mỗi tấm 100 ngàn. Hai đũa nhỏ ấy đem về đi và báo thợ giấy bạc mà giao cho bót. Đáng khen.

Ăn cướp

Bữa 11 février, hồi 5 giờ chiều, tại làng Tân-hòa tổng An-thời, thuộc quận Lai-vung, có ba người bạn đồ liêu, một người áo lon cai, mang súng, đến nhà tên Ngân hăm dọa tài chủ lấy một cái giấy thuê thân, 20\$00 và áo quần rồi khư mát.

Ấy là ăn cướp giả hình.

Ái là thợ thêu, thợ may, thợ đóng giày?

Người ta có câu đợng một người thợ thêu, một người thợ may, một người thợ đóng giày cho thiết thiên nghề đợng rước về dạy học trẻ. Người Nam-khĩ-Bắc-khĩ cũng đợc, đợng khách trả thì thôi.

Muôn thương nghị xin đợng ông Nguyễn-vân-Chú, chủ nhà in l'Union, đợng Catinat môn bài 157 thì rờ.

PHẢI SỢ THUỐC « Nam-Hồng-Tê » giả

Nếu muốn khỏi bị lầm nhầm thuốc « Nam-Hồng-Tê » giả thì xin viết thư mà mua của:

Madame H. H. H. M. J. TRAMBOULET, Boite des Mécaniciens, Saigon.

Hãy là tên nhà mợm, số 68 đường Đệ-hai, Thủ-đô-lương, ngã đi ra Chợ-mới Saigon, đợng Ông-bửu-Vi là đợng đi ngang trước Ecole des Mécaniciens tục kêu là « Trường-máy ».

Tự-do diên đàn

(Tribune libre)
Chuyện tuyệt giao, năm 1920

Nay tôi té cho chú quý bằng hữu rờ, chuyện tuyệt giao năm 1920 này, tôi thấy anh em lập đoàn thể tuyệt giao khách trả. Tôi thấy năm 1920 này, tôi thấy chú quý anh em lập đoàn thể tuyệt giao khách trả. Tôi thấy năm 1920 này, tôi thấy chú quý anh em lập đoàn thể tuyệt giao khách trả. Tôi thấy năm 1920 này, tôi thấy chú quý anh em lập đoàn thể tuyệt giao khách trả.

À tôi thật chuyện của tôi cho chú quý rờ: tôi thấy như vậy, tôi mới rờ

chư qui của tôi, lập tiệm mua lúa mà trừ. Thì không ai làm. Tôi mới đổi với vợ con của tôi, xuất ra 50000 đồng bạc, đặng mua lúa dự trữ. Đến tháng thất nguyệt mà đồ đạc nghèo nàn, tôi mới ngồi lâu qua Nam-Viên mua lúa, về đến Sóc-chàng-âu, xóm Mãnh-hồ tôi thấy con mèn nhóm nhau một nhà, người thì trẻ, người thì búi tóc, nói tiếng con mèn, ăn mặc theo mèn. Chúng nó xươg làm hương chức đương niên, tôi đem 14 người. Chúng nó đều chịu bán lúa cho tôi, mỗi người 100 thùng lấy bạc trước mỗi người 50\$00.

Rồi tôi mới qua xóm Hoà-hồ-khả, tôi thấy nó cũng nhóm nhau một nhà nữa. Cũng xươg làm hương chức đương niên; tôi hỏi mua lúa, thì chúng nó cũng đều chịu bán lúa cho tôi; mỗi người 100 thùng, tôi đem những trẻ và có tóc là 11 người. Tôi đưa bạc trước mỗi người là 50 đồng. Rồi tôi về tới cái rạch Sa-trông, tôi gặp một tuổi nọ đương niên nhóm nhau, tôi mới hỏi thì mua lúa, thì chúng nó xươg làm hương chức đương niên. Hai người trẻ chịu bán cho tôi 200 thùng, năm người có tóc mỗi người 50 thùng, tôi đưa bạc trước mỗi người 50\$, tôi tưởng người chức Đền-thờ đương niên thiệt là tài không bắt chúng nó làm biếng lại. Rồi tôi trở về đem chài lại chờ lúa, tôi hỏi mấy người có tóc, chúng nó để cho mấy người trẻ lớn bán chứ nó không bán. Tôi mới hỏi mấy người trẻ lớn, mấy người trẻ lớn, đồ thừa cho mấy người có tóc bán, chứ chúng nó không bán; chúng nó để thừa với nhau hơn một tháng. Mua lúa không đặng mà lại mất bạc. Rồi tôi mới gặp một người Annam tôi thuật chuyện với người Annam đó nghe, người Annam đó mới với tôi; mấy tháng trẻ đó của nó mèn, còn mấy tháng có tóc đó, kêu là minh-hương Thổ. Chúng nó thường khi hay lưỡng giết của Annam ăn, tôi không để khách trú để con lớn với Đờ-thò, tôi mới tính bỏ tôi trở về Bạc-liêu mua đặng 40000 thùng, mà đem về trợ cho kẻ đói khổ; nay tôi xin sự qui đến Nam-Viên buôn bán, khéo bị mấy tháng trẻ lưỡng giết của nó ăn nữa:

(Sau sẽ tiếp theo).

ĐÀO-VĂN-MĂNG.

Hãy uống thử thứ rượu

AMER HONORÉ

Là một thứ giải khát ngon thượng hạng

Của một mình hãng Denis Frères có trữ mà thôi.

Hương truyền

Các cô-đào ở Huế

Năm nay nhân có lễ Ngũ-tuần khánh-tiết, trong Đại hội có dâng khúc hát chúc thọ; cách hát ấy thì người ở Kinh thành cũng được, nhưng không hay cho bằng các cô-đào ở Bắc-thành. Vì thế mới nghe đầu các cụ lớn có đem 6, 7 cô-đào ở Bắc vào hát chúc khánh lễ. Khi đã xong rồi thời đáng lẽ chị em lại trở về, nhưng vì câu: « Quân hữu hạp-trung-kim » « Thiệp hữu cảm-thương-huyền » mà sinh tình quyến luyến khiến cho về sau cái lễ ngộ của bậc tài-tử giai-nhân ngày một thêm nặng, mà chốn Đền-thành lại thêm được một cảnh « Ngươn-tiêu » Hàng-thực » thật là phong lưu diễm đã lắm vậy.

Ở lối hàng bè Đông ba cũ, nay có 6, 7 cô-đào và hai anh kép thuê nhà ở đó. Các chị em vẫn thường vào hát hầu trong các cụ-lớn, lại có lúc hát ở nhà, các quan viên người Bắc cũng nâng đến hát lắm, còn có khi những quan viên Trung-kỳ có yến ẩm cũng có mời đến chị em, hoặc có người thấy anh em đi hát cũng bắt-chức đến hát chơi, nào trà rượu, nào có bàn, cùng khi cùng Bắc cung Nam, tiếng đàn nhịp phách nghe cũng thật là vui thú; nhưng tưởng các quan viên ở xứ này trong buổi ông chỉ có một hai ông còn biết cái lối phong lưu cao thượng ngày xưa của xứ Bắc-thành, thời lấy thú hát có đạo làm vui trạ lắm, chẳng những là vì chén rượu, câu hát, cuộc rượu, trầu rượu, mà qua các cô-đào, lại còn hiểu đến những âm luật ca điệu lý kỳ, cũng những câu hát giọng bình mà nhập điệu được cái thú thanh nhã, ấy mới thật là nên gọi tri âm đó vậy.

Lối xươg ca ấy có lắm cùng cách khác nhau, cho nên những người chơi thường thanh âm phải tốn lắm công phu thời, mới sành được, mà khi đã sành rồi thời lại say mê đắm thắm vào đó rồi ngân hết cả các thức xươg ca khác, mà có khi đánh đổ cả sự nghiêm cơ đó theo mảnh hát roi châu; thế thời cái thú phong lưu trong cũng có hại lắm chăng? Tuy nói như thế là những kẻ ham mê nên giới ý, còn như đã gọi là làm trai, thời làm trai thì phải biết cho đủ mùi.

Nay đang tiết mùa xuân, tưởng rằng lối ấy lại làm lẫn xe đầu ngựa; ngó đầu các cô đã trở về Bắc-thành cả, như vậy tưởng chẳng là « Người ngẩn ngơ nơi kim-mã ngọc đường » — « kẻ ngao ngán bước lâu hồng mà phấn », làm ru!

Lời khai quí quyết

Ở miền H.-T. có người vợ linh tính chính, ở nhà chẳng hay trắng gió với ai mà khối tình ngày một thêm nặng.

Gia-nương tra hỏi không được, phải đem đến quan.

Lệ chồng đi chinh-chiến mà vợ ở nhà không thú-tiết thì phải giao trả lại cho gia-nương phân lương tháng của chồng để lại cho, lại còn bị phạt đường khác. Bởi vậy nên quan phải hỏi cho ra rồi thâu giấy hình lại.

Khi quan hỏi: « Sao chồng đi khỏi, mi không thú-tiết mà lại trắng hoa với ai, đến nỗi ra đây? » Bầm con lỡ dại.... — Lỡ dại với ai? — Bầm con không được rồi. — Sao mi lấy người ta mà mi lại không biết tên Bầm....! — Bầm sao?... Bầm con không biết tên. — Lại quả! Sao mi

lấy người ta mà lại không biết tên. Rứa thì mi có biết mặt nó ra làm sao không??? — Bầm cũng không Rứa thì rằng?? Thôi! bắt con này ra mà sai lại để trị tội không mà khai rõ. — Bầm.... Bầm lạy quan cho con khai. — Ở khai đi. — Bầm: Nguyễn một bữa kia, trời đen như mực, canh đã gần sang ba... — Canh đã sang ba, rồi sao nữa? — Bầm đã sang ba, con một mình lưỡng những trần trọc vì nhớ chồng quá đời. — Nhớ quá rồi sao nữa? — Bầm nhớ quá rồi con nghĩ rằng chim, muông còn có đời có bạn thay, huống chi là thân người sao lại chịu chiếc bóng năm canh. Con bèn... — Bèn làm răng??? Bầm, bèn thò

thần đạo ra đường, vừa gặp một chàng cũng ra bộ tử tế, rồi hỏi con rằng: này này. Có đi mò mà khuya khoắt rứa? Đi chi có một mình buồn rứa? Lúc đó thì con trong lòng nhớ chồng không xiết, lại gặp một người ăn nói ân cần vậy, thì con sanh lòng mến quá. — Mến quá mà làm răng? — Bầm, mến quá thì con mới nói rằng: « chào ói! anh ói! chẳng em đi tay mà em nhớ quá ngó không được mới đi ra đây, chứ gặp anh đây, không biết răng cho... » Chàng ấy cười mà đáp rằng: « tưởng chi khó, chứ cái nớ thì mượn ta và đi quan chi, ta giải buồn cho được liền. Chàng vừa nói vừ vịn vai con ra tình quyến luyến quá. Rồi con nhớ trong lòng còn hai cái mấy đó... Con liền trao cho chàng. Rồi thời... — Rồi vậy nữa? — Rồi con cũng tưởng chàng như chồng con vậy. Ai ngờ có sự này ra ri. « Khổ quá! »

Việc buôn bán ở nhà quê.

Hiện nay ở gần huyện Hương-thủy Chợ-Vong và Chợ-Mới đã có hàng của người Annam ta mới mở; tuy tiệm rất nhỏ, hàng hóa lên xẻ, mà kẻ mua rất đông. Như gần Huyện Hương thủy thì có quán kia mới lập thử, trong vốn chỉ đầu vài ba trăm đồng, mà bán mỗi ngày hơn chục bạc; ở Chợ-vong thì có phố mẹ Ấm mới mở bán sò-sò, mà kẻ tới người lui cả ngày vui lắm; phố này chưa thu-xếp xong, cho nên chưa có nhiều đồ; đợi ra năm rồi mới bán cho đủ thứ. Mong làm sao cho việc buôn bán ấy mau tấn phát thì may lắm.

Xin ai có nhiệt tâm về đường thương giới, chẳng nên nghĩ rằng ở những nơi phiên thành như là Đông-bà, Gia-hội, An-cự, An-hóa v.v. mới có thể bán được đâu, chứ con như Chợ-Vực, Chợ Hòm, Chợ Mai, Chợ-Mới, Chợ Sam; (Hương

Rượu chác hảo hạng của AUGUSTE MATTEL làm tại bên xứ Corse, đá ngon vô song mà lại ngọt vô cùng. Ai mua thì phải hỏi cho đặng tên AUGUSTE MATTEL. Rượu này nội Đông-dương chỉ có một mình hãng Denis freres trữ mà thôi.

thủy) Chợ Vong, Chợ Trười, Chợ Cạn hai, Chợ Thửa-lưu (Phủ-Lộc) v.v. lại cũng là nơi buôn bán đắc địa lắm nữa. Vậy mà nỡ bỏ cho ai thâu thập hết lợi quyền. Coi như người trung hoa hề thấy một chỗ nào mà có quán thì chừng năm mươi năm nhà trở lên thì đã thấy có cái phố ngõ chú Chặc rồi vậy. Rứa mà họ buôn bán chỉ xi-xang trong ba bốn năm thì đã thấy nhà ngôi năm bảy sô.

Tưởng các ngài hiện nay đang tìm kiếm cách buôn bán, nên nghĩ đến những nơi ấy, và trả liệu thế nào để làm thêm các chi-phí nhỏ ở các nơi mà bán thì chắc là được bền chặt lâu dài

Mắm tép hại người

Vật gì it hay ăn đến thời thường lấy làm ngon, làm lạ miệng; như người hay ăn vị cao-lương, đến khi ăn vị thanh-dam lại cho là ngon, thích lắm; và kẻ ăn thanh-dam lại nâng thêm vật cao-lương; vì có ấy, có một cô họ ở phố Ch. D. đi về nhà quê thăm bà-con, bởi ra một thanh-dam mà chút nữa ó-hồ. — Có này có lạnh siêng năng về việc chế tạo các thứ bánh mứt và đưa mắm, trong nhà thường trữ lắm thức mắm rất ngon qui ai làm nên, cho nên có ta có danh tiếng khéo trong nghề đưa mắm bánh mứt. — Khi về nhà quê thời ở lại nhà người bà-con, trong bữa ăn thời có ta hỏi đến mắm, mà chủ vốn không phải người khéo khôn về nghề ấy, chỉ có một hũ mắm về mới làm được vài hôm, vốn để dành cho những người trai bán làm ruộng vườn ăn thôi, cho nên không dám nói với khách răng có mắm. Thế mà trong nhà ấy có đứa nhỏ nhay miệng liền mách rằng có mắm tép ngon. Có liền báo lại ra thời thật là tép con đàng mới chưa ăn được. Tuy thế mặc dầu, mà có ta vốn thường ăn những thứ mắm qui hóa ở nhà, thời lại thích vị mắm tép (lạ miệng). Liên xin một chai đem về nhà để dành ăn chơi.

Mấy hôm sau mắm chín có lấy ra ăn, thật là thích khẩu, ăn hết đầu một đĩa thời nghe đau bụng, liền phải đi rứa, rồi lại liên buồn nữa, một hồi thời phát « thượng-thở-hạ-tả ». Trong nhà thấy thế liền đi mời thầy thuốc đến chữa; may sao thuốc vào thời bệnh yên. Sau nghiệm ra thời cái đau ấy là vì trong mắm ấy có trứng rắn-đến để lẫn vào

NAM-HUNG-VIÊN

TIỆM TIỀN LÃO ANNAM
237 Rue d'Espagne 237 - Saigon.

Kinh trình,
Tổ cùng quí-ông, quí-thầy, quí-cậu, cùng chư quan-tử trong phủ đông-bang, xin dõng gởi đến tiệm tôi dưng một khi, nếu có dõng chi sơ sót, xin dạy bảo chỉ dùm, tôi hết lòng cảm ơn lắm lắm.

**Nay kính thỉnh,
Chủ Tiệm.
NAM-HUNG-VIÊN
CAO-SƠN-BÌNH dit J. SÁU.**

Chợ Cầu (ợ) v. v. địa làm hầu thấp rời trung có quần áo lên ngôi chủ uốn bán thì đã

trong rong, khi người xúc. tép vó ý xúc cá trứng rắn đem vó với tép, đem về lại không xen lại, cứ bỏ vào ghè làm mâm ngay. Khi đã tìm ra cơ ấy thời liền báo tin với nhà có mâm kia, may sao nhà ấy cũng chưa đem mâm ra dùng. Nghe tin liền đem đồ hết xuống lò và lấp đất kín. Sự trùng đợc này khác nào một bài sách dạy cho có, phạm làm mâm gì cũng nên cần thận như thế, chớ có nên về mâm mình ngon có tiếng, hoặc khi đã có sẵn cũng bán cho người ta.

Đông-Pháp báo tín

Quảng đá lên xe-lừa

Một chuyên xe-lừa ở Hân ra Huế, khi chạy mới quá ga Truội, thình lình thấy một hòn đá từ dưới quảng lên nhắm tầm kiền trông xe hang ba, bẻ tan ra, may chẳng trúng ai.

Nay quan sai mặt nã đã được đưa quảng đá ấy rồi, đưa ấy 16 tuổi ở gần chợ Hóm, gần ga Truội, chắc là phạt rất nặng; nhưng nay lại nghe đâu không phạt nữa. Chỉ biết cái cha mẹ anh em và nó đóng gông lại rồi làm một cái biển viết tên họ và tội phạt những thế nào, rồi bắt chứa dịch trong làng nó dần đi bỏ theo đường quan từ Đông-hà cho đến Hân lại dẫn trở về để cho ai nấy đều biết.

Những nhà ở gần đường xe-lừa coi đó mà dạy dỗ lấy con em.

Tâm lòng thành với người đi khổ khuyên

Một ông thầy chùa mặc cái áo da, đội cái nón lá đã cũ, bị cái khăn da cũng đã rách, bộ đi bộ đứng rất là hiên tít mà ngó cho kỹ diện mục thì ra cách quẹo-thước lăm. Khi bước vào nhà một ông kia ở làng Dương-xuân đưa ra một xấp giấy mà thưa rằng: «chưa chúng tôi đọc xiếu vạt hết, mấy pho tượng phật nặng mưa khổ sở. Vậy đến xin nhờ đức ngài, ban từ cho ít nhiều để góp nhóp về tu bổ» (thầy này thì một năm ít ra cũng đến 4 lần đi khổ khuyên, mà lần nào cũng chẳng thấy sửa chữa, chỉ vỗ miệng hêt). Ông thật bụng tin, nhưng đáp lại rằng: «Tôi không chút nhiệt thành nào với phật giáo cả. Và chẳng

phật giáo là tự Tây-trúc mà ra. Tây-trúc tức là nước mây người chà và bán hàng bên phố, sao thầy không qua đó mà khổ khuyên? Thôi! Tôi đã tạ lòng thầy đã đến rồi, cứ theo như người sưng phật thì ít ra cũng cúng đèn vài các nhưng tôi đây trích ra hai quan tiền kêm để mà bỏ thí cho những kẻ đói khát, vì trong năm này gạo mất, kẻ hành-khất rất nhiều, sẽ bỏ thí cho họ, ấy cũng là một lòng như phật của thầy vậy.» nói xong thì một đàn ăn-mày đâu đã chạy trước cửa. Ông ta phàn phất mỗi đứa 3, 4 tiền, lại biểu mấy người ăn-mày: thấy ấy là người rất nhân từ, bầy đến thấy mà xin chặc khả. Mỗi ngổ lại thì thấy đã cúi nón một mạch thẳng xông rồi.

TIỆM Họa-chơn-dung Thiết khéo hạng nhất nội Đông-dương HO-VĂN-LANG 58 rue d'Espagne Saigon.

Tôi chỉ dùng có một thứ giấy NIL mà thôi giấy này là thứ giấy văn thuốc điệu. Tôi nhớ của một mình hãng Denis Frères đại lý khắp cả Đông-dương.

Thuốc bột «URASEPTINE ROGIER»

Các chứng bệnh nơi đường tiêu tiện thường bị đau lâu ngày và trị cho mạnh thiết là rất khó. Khi nào đau mà có chầy mủ ra, thì trong các tạn phụ mà bị trước hết là nơi chỗ thân kinh đường tiêu tiện. Điều cần như là chẳng những trị cho lành bệnh, mà lại còn phải phòng bệnh cho khỏi thâm nhiễm vào trong thân thể, vào nơi học dai, vào tử cung, vào huyết mạch. Như vậy rồi thời lại sanh ra các chứng bệnh rất nguy hiểm, như những là đại lãu, tiểu đứn ra huyết, bị dai, đần bả thì đau bụng. Các chứng ấy là chứng đau cho mình ốm o xo bại mà có lại phải đến chết. May lại có một ông thầy bào chế nhưt hạng ở tại kinh đô Paris, qui hiệu là M. Rogier, đã kiếm được một thứ thuốc đại đánh là «LUraseptine Rogier», nhờ bởi thuốc ấy mà chừ vạy sĩ khắp trong toàn cầu đã trị mạnh không biết bao nhiêu là người lắm phải chứng bệnh ấy. Thứ thuốc này ngọt ngào dễ uống lắm.

Ông Tr.-v.-c., 32 tuổi, mắc phải đau lâu hơn tám năm trời. Dùng

Có thứ rượu mạnh Langsa-chieu «BAC-CHUS» mới chớ lại Nam-kỳ lẫn thứ nhưt, ngon không có thứ rượu nào bằng. Chỉ một mình hãng Denis Frères trị mà thôi.

thuốc thật, hơn ba năm mới hơi thuyên giảm, vậy đó mà lại còn đau một lần nữa, lần này mới phải ra thì không thấy nhưc nhối gì. Rồi ông ta cũng dùng thuốc thật mà trị, nhưng không thấy công hiệu gì cả và trởt một năm trường cứ ra một hoai, cho đến nỗi trong thân thể sanh ra bãi oái, đần đờn mình cho đến chỗ học dai. Chừng ấy mới chịu uống thuốc bột «Uraseptine Rogier,» mỗi ngày bốn muỗng

Uống đâu đặng 3 ngày, thì mủ hết ra, mỗi buổi mới chỉ còn một giọt trắng trong. Qua đến 15 ngày, thì bệnh thối hết, trong mình không nhưc nhối gì nữa và người bình thì tử độ và sau mạnh giỏi luôn luôn.

Thuốc này có bán tại tiệm thuốc ông SOLIRENE ở Saigon, và tiệm thuốc Pháp-A ở HÊLAR, và tiệm Chông lớn khắp trong hết thấy các tiệm thuốc tốt đều có bán.

IMPORTATION COMMISSION Entrepot de Cholom 71 rue Tông-dộc-Phuong

Hãng trữ Hàng Hóa Paul-HIỆU Cholom

Các thứ vải. — Đồ gia vị Langsa- và các nước. — Rượu chác và các thứ rượu ngon. — Các thứ dầu và savon thơm. — Các thứ đồ sơn óng và sơn bả. — Các thứ bộp da lớn nhỏ. — Các thứ đồ vật và đồ mới lạ Paris gọi lại bán. Hãng tôi cũng chịu ra công mà mua các thứ hàng hóa làm bán khắp phương Tây và các xứ lạ theo ý chừ vạy đặt. Giấy thép đề tấc: Paulhien-Cholom Giấy thép nói: 667. Le Directeur Paul Hieu Officier d'Artillerie Coloniale demobilisé Croix de Guerre

một mình hãng Denis-frères đại-lý cả Đông dương thứ hộp quẹt này.

Hộp quẹt này khắp nơi đặng phép bán là một su nhỏ một hộp mà thôi.

No (4) FEUILLETON DU 1er MARS 1920

ROMAN OAN KIA THEO MÃ BA MƯƠI HAI ĐÊM HỒ-CẢNH-TIÊN tự thuật

Đêm thứ nhưt (tiếp theo)

Nghe tôi nói đến đàu, người vut đứng dậy, vỗ vai tôi rồi cười mà rằng: « Chi mà thế; tuy chưa có duyên gặp mặt chớ bày lâu cũng đã nghe danh, chẳng phải tôi ngại lòng mà chẳng muốn tỏ bày, tôi chỉ sợ đàu tâm sự của tôi rất dài, khó mà nói hết trong ba canh văng. Còn ông, biết có rãnh mà nghe tôi thuật cho đến cùng chăng? Nếu không, thì mà đứng nghe, hơn là nghe không trọn. Và lại đàu tâm sự của tôi, bày lâu cái đé trong lòng, chẳng hề đằm bở mới cho ai biết. Nay may, gặp ông, tôi lấy làm mừng mà thờ than cho thóa, ngặt có một đàu dài quá, nên thuật cho ông không đé đàu dưới, thì mà đứng thuật. Ấy là chỗ tôi ngần ngại đó.

—Phải, ông ngại vậy mà nghĩ vậy cũng phải, song như với ai kia, chỉ vớ tôi, tôi đã sẵn lòng nghe, xin ông

vật ngại. Dìu phải chịu thất công mấy đêm đêm mà nghe ông dạy, tôi cũng không sồn ợ.

—Vậy thì tôi, song bây giờ đây, gà đả cái tiếng gà ngáy, xin đình lại lời mai, đặng tám giờ, chúng ta hội đàm tiếp.

Đêm thứ hai

Dứt lời, người cùng tôi, cảm thấy nhàn để huê lên đàng, kêu xe về nhà, hẹn tôi mai hội đàm. Về nhà, tôi những thao thức hoài, ức vì chừa rỏ đặng tên danh của người và cũng chưa thấu đặng sự gì làm cho người thất tình sâu chí. Măng có thao thức trông cho mau sáng đặng, tôi nghĩ, gặp người mà đơn hời, nên năm riêng nghĩ cho cái kiếp phù sanh quá khổ. Văn biết, con người sanh trong trời đái, cái trường cay đắng mặng lạc ấy là cái mùi đời, mảy ai từ thanh mĩ chỉ v bịch phát mà khỏi nếm trái, nhứt là tay anh-hùng, hào-khiết: quân-tử, trượng-phu, nếm trái cho dù mới thay hời đặng rồi mới an hưởng thơm cho búi ngọt, nhưng mà người đã nếm trái rồi, há còn phải nếm trái nữa ru, đàu rằng trường cay đắng ấy là cái người đợc bãi của nhơn loại? Thởn lại, người mà ta gặp mới trong lúc ngẫu nhiên đây, tuổi đã năm mươi ba, tưởng chừ sự

cay đắng đã tăng, nỗi chìm ba bẩy hần, rồi mới đặng vửng; bước quan trọng, ruồi dong đường hoan mà hương 100 nước cho tôi già, chớ để lể nào chừa nên lúc lưng mới gói gùn hời cho phải chịu trêu cay ngậm đắng mà đằm hời cho đủ? —Không,.... không,.... không.... không lẽ có vậy đâu. Mà đàu chớ có vậy đé nữa, cái cay đắng này góc hời đàu mà đằm sanh? Có phải bởi trong trường quan-lợi chăng? —Không.... không phải trường trường danh-lợi; danh-lợi hưởng đé cũng, còn thiếu chi mà mong mỏi. Hay là người bị mất của mà thất tình? Không, người đã tăng tuổi rồi có lý nào không rỏ của phù vào là gì. Trường như người vạy còn cùn chằng mặng, mà cũng cùn chằng uà. Còn như luận về tình, tức rả bại rồi còn tình chi nữa? Nếu chẳng phải trong mấy đàu kể đây, thì tại sao mà người trở nên như thế? Nghĩ cũng lạ phải chớ! —Thật là; nhưng mà..... ôi thôi, chuyện người thì mặc người àu, cang chi ta phải ồm sáu ập lo.

Xét vậy rồi, muốn bỏ đệp đi ngủ, mà ngủ chẳng an, cũng cứ thao thức hoài, nằm trịch đềm sao đứ quá! Trống cho mau sáng; mau tôi, gặp người mà đó

cho đềm khúc sông nguồn ngàn.

Qua bữa sau, đùng bữa tôi vừa xong, đòng hồ gõ đứ bảy giờ, tôi đã vội kêu xe, báo chạy xuống cầu Thủ-Ngư.

Tối nơi, thầy người ngồi hàng cảnh đã bộn, tuy chưa thấy người đã hẹn với tôi bữa qua, tôi mới tạm quên đợc ghê xanh mà đứ. Ấy may biết vậy, cái thứ người mà đằm hời đằm hời nhọc lòng hết sức, đằm hời đằm hời với một phút hàng như khất, nhứt khất đằm một giờ, tôi liền những nghe chuông, đằm mồn cơn mất. Ngồi mà ngó như vậy cho tới tám giờ, thoạt thấy một người bèn đằm lãn xuống.

Ấy là người đã hẹn với tôi đó, không sai.

Gặp mặt cho ông nhậu một cách niềm nở, tôi cảm tay tôi và chừ.

«Tôi cảm tay với ông; vì chậm bước mà đé cho ông mỏi lòng chờ đợc. Xin ông tha thứ.»

(Sau sẽ tiếp theo). L. H. Merv.

tiệm ng ở E- có đồ dia, có n, và cả ng đàng, c ở tại tiệm tôi đềm, thì ang, xin hi đềm,

TIEN SAU

PHARMACIE PRINCIPALE

Tiệm thuốc Tây này dọn dẹp theo cách Văn-minh và lớn hơn hết trong Đông-dương này

LẬP RA TỪ NĂM 1865 HỒI TRƯỚC CỦA ÔNG HOLBÉ và RENOUX

Nay ông L. SOLIRÈNE, nhứt hạng bào-chế sư, kè nghiệp

ở Saigon, ngang nhà hát tây. Bán đủ thứ thuốc tây, tốt thượng hạng và giá lại rẻ Lục châu chừ quân-tử số cần dùng thuốc tây xin hãy gởi thơ cho tiệm thuốc này mà mua, thì sẽ được vừa lòng. **ĐỒN ĐƯỢC TÍNH LƯỢC BIỆN ĐÀ XUẤT HẸN RỒI. AI MUỐN XIN THÌ VIẾT THƠ CHO ÔNG SOLIRÈNE, NGÀI SẼ GỬI CHO KHÔNG**

THUỐC HAY

(Le meilleur des médicaments)

Nếu chữa đau lì đi, ăn không được thì trong bao giờ hay bẻ bẻ khô chấy, bẻ bẻ ăn thì chớ-tức bẻ bẻ mua của Quinta Gentiana nó uống một ly nhỏ trước bữa cơm, rồi ăn bữa cơm uống một ly nữa.
Hợp này có bán trong các tiệm hàng xén.

LỜI RAO CÁN KH
Hội chánh Agence économique de l'Indochine ở tại 35 rue Tronchet Paris (8e).
Muốn hỏi thăm đều chi cứ do nơi đó.

Thợ khảm đen có hiệu
Thật khéo mà lại rẻ hơn các chỗ.
Kính cùng quý ông dùng khảm đen rờ:
Tôi thiết rành nghề thợ khảm trên 15 năm rồi, nên làm đủ kiểu các thứ khảm nhiều lớp; ít lớp, lớp dày, lớp mỏng, kiểu nào theo kiểu này rất khéo. Như là thứ lớp mỏng từ 7 tới 9-10 lớp, thứ lớp dày từ 4 tới 6 lớp mà thôi. Song có thứ khảm bích theo kiểu cúp tóc, quý ông muốn kết dính lại một lần bích lên để xuống như dùng nón vậy rất tiện, thì phải do (contour de tête) máy tạc phân và máy lớp dày mỏng xin chỉ rõ trong thơ và chỗ máy ông

ở đang tôi làm rồi gởi lại tiền số phí tôi chịu mà phải trên 2 khản. Khản đặt có hai giá tùy theo hàng nặng nhẹ:
Hạng nhẹ, bưng và nhiều Bombay 1 khản 2.50
Hạng nặng, bưng và nhiều Bombay 1 khản 2.00
Còn nhà buôn bán muốn mua số có đủ kiểu xin gởi thơ tôi sẽ định giá cho dễ bán.
Cúi xin quý ông hãy mua khảm của tôi làm thật khéo và kỹ càng, chắc lắm, lâu hư mà lại giá rẻ.
Kính cáo
NGUYỄN-VĂN-BỚP
Thợ khảm đen
Fils de M. Hoài, Propriétaire à Suối đờn-Bình-nhâm (Lái-thiền)

THƯƠNG TRƯỞNG

Giá các thứ hàng hóa xuất cảng

CÁC VẬT THỦ SẢN	CÁN TÀ	GIÁ ĐẶC
Củi lồ	Thước chương	150 tới 2 00
Cây trâm 0-45 tới 0-50	một tạ	0.80
Cây để nhuộm	vàng . . .	2.50
	vàng lợt . . .	1.50
	đỏ . . .	85.00
Gạch tiền.	một muôn	130.90
Gạch Bắc-kỳ.	một ngàn	150.00
Gạch Hồng-mao	đặc hạng nhứt . . .	6.50
	đặc hạng nhì . . .	3.50
	có lỗ . . .	6.50
Gạch xi-mên	hạng nhứt và hạng nhì . . .	200 tới 300
	rừng . . .	20 " 30
	annam . . .	Nominal
	Lào . . .	"
Vải bột	"	0.95
Vải cục Bắc-kỳ	100 kil.	1.35
Sáp ong	60 kil. 4	70 " 85
Hoa sống	100 kil.	27 " 33
Đá khô	68 kil.	8.00 " 10.00
	trần . . .	10.00 " 11.00
	bò . . .	27 " 29
	nai . . .	27 " 29
Sừng	60 kil. 400	47 " 49
Bông	63 " 420	11 " 13
	60 " 400	80 " 46
Tôm khô không vỏ	hạng nhứt . . .	25 " 35
	hạng thường . . .	20 " 25
Tôm khô còn vỏ	68 kil.	150 " 150
Vân nhạ số 1.	60 " 400	100 " 130
Vân nhạ số 2.	"	25 tới 27
Nhựa sơn chưa lọc.	"	25.00 " 6.00
Bạc phụng	60 kil.	700 tới 10.00
Hột sen	62 "	3.00 " 9.00
Đầu cá.	100 "	45 " 50.00
Mỡ heo	68 "	23.00 " 25.00
Đầu phụng.	68 "	27.00 " 29.00
Đầu dứa	60 " 400	4.50 " 5.00
Củi Cao-mên	60 kil. 400	2.50 " 3.00
Đặc khô Nam-kỳ	100 kil.	1.80 " 1.90
Bếp trắng.	"	2.70 " 2.80
Bếp đỏ.	75 kil.	28 tới 38
Cao khô	68 "	40 " 45
	trần . . .	39 "
	bò . . .	41 "
	nai . . .	35 "
Da	63 kil. 420	29 " 30
Hồ tiêu	"	"
Tiền sọ có giấy	60 kil. 400	18 " 20
Khô tra	"	5 " 7
Mây sợi	một muôn	35 "
Ngôi móc.	"	55 "
Ngôi ống	một ngàn	220 tới 300
Ngôi Bắc-kỳ	60 kil. 400	150 " 220
	hạng nhứt . . .	30 " 50
	nhì . . .	30 " 40
	ba . . .	360 " 400
	tr . . .	"
Bong bóng cá	Tần châu . . .	150 cân
	Batri-Mocay	340
	Cambodge	360 " 400
Tơ	100 "	3.10
Mái . . .	60 kil. 400	"

Tại nhà in "Imprimerie de l'Union" có bán ở và bán ở các thứ thơ tương tự sách vở kể sau đây, vì nào muốn mua xin viết thơ cho M. Nguyễn-văn-Cần, Directeur de l'Imprimerie, de l'Union 157, Rue Catinat Saigon. Vì nào mua ở thì sẽ có được tiền hũ hàng.

1. Văn pháp quốc gia số 1	500	25.00
2. Văn pháp quốc gia số 2	500	25.00
3. Văn pháp quốc gia số 3	500	25.00
4. Văn pháp quốc gia số 4	500	25.00
5. Văn pháp quốc gia số 5	500	25.00
6. Văn pháp quốc gia số 6	500	25.00
7. Văn pháp quốc gia số 7	500	25.00
8. Văn pháp quốc gia số 8	500	25.00
9. Văn pháp quốc gia số 9	500	25.00
10. Văn pháp quốc gia số 10	500	25.00
11. Văn pháp quốc gia số 11	500	25.00
12. Văn pháp quốc gia số 12	500	25.00
13. Văn pháp quốc gia số 13	500	25.00
14. Văn pháp quốc gia số 14	500	25.00
15. Văn pháp quốc gia số 15	500	25.00
16. Văn pháp quốc gia số 16	500	25.00
17. Văn pháp quốc gia số 17	500	25.00
18. Văn pháp quốc gia số 18	500	25.00
19. Văn pháp quốc gia số 19	500	25.00
20. Văn pháp quốc gia số 20	500	25.00
21. Văn pháp quốc gia số 21	500	25.00
22. Văn pháp quốc gia số 22	500	25.00
23. Văn pháp quốc gia số 23	500	25.00
24. Văn pháp quốc gia số 24	500	25.00
25. Văn pháp quốc gia số 25	500	25.00
26. Văn pháp quốc gia số 26	500	25.00
27. Văn pháp quốc gia số 27	500	25.00
28. Văn pháp quốc gia số 28	500	25.00
29. Văn pháp quốc gia số 29	500	25.00
30. Văn pháp quốc gia số 30	500	25.00
31. Văn pháp quốc gia số 31	500	25.00
32. Văn pháp quốc gia số 32	500	25.00
33. Văn pháp quốc gia số 33	500	25.00
34. Văn pháp quốc gia số 34	500	25.00
35. Văn pháp quốc gia số 35	500	25.00
36. Văn pháp quốc gia số 36	500	25.00
37. Văn pháp quốc gia số 37	500	25.00
38. Văn pháp quốc gia số 38	500	25.00
39. Văn pháp quốc gia số 39	500	25.00
40. Văn pháp quốc gia số 40	500	25.00
41. Văn pháp quốc gia số 41	500	25.00
42. Văn pháp quốc gia số 42	500	25.00
43. Văn pháp quốc gia số 43	500	25.00
44. Văn pháp quốc gia số 44	500	25.00
45. Văn pháp quốc gia số 45	500	25.00
46. Văn pháp quốc gia số 46	500	25.00
47. Văn pháp quốc gia số 47	500	25.00
48. Văn pháp quốc gia số 48	500	25.00
49. Văn pháp quốc gia số 49	500	25.00
50. Văn pháp quốc gia số 50	500	25.00

Nhà máy xay lúa, nhà máy xay lúa, nhà máy xay lúa

Nếu chừ vị muốn mua một cái nhà máy xay lúa theo hình thời và lại toàn hảo, chầy nặng 5-10-15-20-30-50 hay là 100 tấn cũng là hơn 100 tấn gạo trắng mỗi ngày (24 giờ)

Nếu chừ vị muốn mua tính giá riêng để mà lập hoàn thành một cái nhà máy xay lúa, đồ nhả, nên đúc, ráp máy, công chầy để khi vận hành, nói tắt một đũa nghĩa là chầy được.

Nếu chừ vị muốn cách để trị tiền và thì hành cho gấp các việc của chừ, tại khiếm, thì nên đến tại hãng

Bonnefoy & Cie

Sté Maritime et Commerciale du Pacifique
Sic Anonyme au Capital de 12.000.000 francs
SUCCESEURS

Đường de Orsay mà xây tranh và hãng này sẽ chỉ các đầu của lòch cho hoặc đưa coi kiểu thứ (hình ảnh) cũng giá tiền.

Có nhiều giấy tờ làm bằng có rằng đã có chấp cho nhiều chỗ thành tựu rồi.

Sau này bằng chúng ta cho chừ, qui vị để nhà máy của chúng ta hay rằng: Cho qui vị ở xa xuôi không tiếng bề giao thiệp buôn bán lúa gạo cũng ngoại quốc thì bằng chúng ta sẽ hết lòng mà giúp cho: nghĩa là chấp giá cả đùm cho.

Tính chúng tôi cho chừ qui vị hay rằng: Tại hãng có sang Tân-khởi (chaloque) và vapeur mới và chừ, chừ chừ qui vị muốn mua và cách trả tiền thì xin đến tại hãng mà suy tính.

CÓ MỘT THỨ NÀY MÀ THÔI

(Chỉ ở một nơi)

Có một thứ rượu Rhuum manna này hay trị bệnh rất, nên người hay mua cho ai bị, nếu tên hay trị bệnh này nhưng nó không phải là Rhuum này thì bị lừa dối, nên người hay mua phải chú ý.

Chỉ có một nơi mà bán thứ này là ở nhà thuốc của người này ở số 37, rue de Valenciennes.

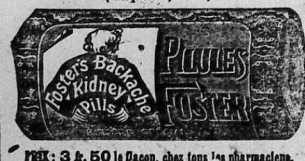
PILULES FOSTER

Remede special pour les maladies des reins et de la vessie

福氏保腎丸

腎府之血... 保腎丸... 功效... 凡患此症者... 宜早服之... 勿失良機...

La Véritable Marque

PREX: 3 fr. 50 le Doce, chez tous les pharmaciens.

TRẠI THỢ MỘC CHẠM VÀ CÀM Michel NGUYỄN-HIỆP-HÒA

Tại chợ Lái-thiền, đường Abattoir

Trại tôi dùng toàn, càm-lai, trác, gỗ đóng các món theo kiểu kim thời.

mặt càm-thạch, thành của hay không mặt gỗ liền bốn kiêu.

mặt càm-thạch, thành của hay không mặt gỗ liền, bốn trụ, một trụ.

Bàn lờ 12 trụ, bàn rượu, bàn Salon, bàn lờ.

Tủ áo, tủ rượu, tủ thờ của hay chạm vàng ba, hai, một, vân, vân.

Qui ông muốn đặt xa gọi kiêu hay là đến tại nhà tôi lựa mua đồ có sẵn.

Pháp-Việt Khách-lầu (HOTEL DE FRANCE)

Nº 153 Rue Catinaï Saigon HUỲNH HUE KÝ, QUẢN LÝ

Kính cùng qui ông quý bà rờ, tôi là chủ tiệm ngủ Nam-hồng-Phái Saigon, nay tôi cũng làm quản-ly tiệm ngủ Pháp-việt Khách-lầu số 153-155 đường Catinaï, tôi mới sửa lại phòng rộng rãi, sạch sẽ, có dướng sắt, ván gỗ, nước trà và mỗi hàng phòng đều có D'ouche) phòng tắm và cầu tiêu phân biệt sạch sẽ lắm xin qui ông qui bà thử đi đi tại Saigon, ghé lại tiệm Pháp-việt Khách-lầu mà nghỉ, thì tôi sẵn lòng tiếp rước qui ông qui bà luôn luôn.

Giá tiền phòng

Ngọai bang	24 giờ	1 \$60
Hạng nhứt	24	1 40
— nhì	24	1 20
— ba	24	1 00

BANQUE INDUSTRIELLE DE CHINE

TRUNG PHÁP THIẾT-NGHIỆP NGÂN HÀNG

ĐẠI-PHÁP NẮC DANH CÔNG TY TƯ, BỒN 45 TRIỆU QUAN

Hội trường quản-ly: ông André Berthelot
— Chánh Tổng-ly: ông A. J. Pernolet

Chánh hội sở tại Paris, số 74 đường Lazare
Chánh hàng ngành tại Pékin (Bắc-kinh) tại Trung-quốc.

Nhà máy tại Shanghai, Tiên-Tân Hongkong và Saigon.

Có đội Thông-quan (Correspondants) khắp toàn cầu, nơi các xí phần-thanh.

Chủ hàng tại Paris—quốc— Sociéte Générale pour développer le Commerce et l'Industrie en France (Thương-mại kỹ-nghệ ban bố đại công-ty).

Tại Luân-Đôn: Anglo—Hàng London County et Westminster Bank L.D.
Tại Niuen môn: (New York Hoa-Kỳ). — M.M. Redmond et Co.

Hàng ngành Saigon
8, quai de Belgique và số 30, quai Adran

Tự-vị Pétrus Ký

Cuốn tự-vị Pétrus Ký Langsa dịch ra quốc âm, có hình quan Đốc Ký, có 1200 cái hình rút trong Tự-vị Larousse illustré, và có 712 trường, nay in đã rồi.

Có bán tại các nhà bán sách Langsa và Annam, và tại nhà in Imprimerie de l'Union, 153-157, — Rue Catinaï — 153-157,

Giá bán: 600 một cuốn.

Cách tranh thương

Muốn buôn bán cho đắt-mới hàng, thì phải đốt đèn cho thật sáng.

Người buôn bán Âu-châu cũng dùng cách đó; người china họ cũng dùng cách ấy.

Vậy thì đồng-bang nên đến tiệm Lục-tính khách-lầu số 82 đường d'Espagne chợ Saigon, mà mua hoặc đèn khí, hoặc đèn loa hiệu Best, mà đốt cho sáng; thì cuộc buôn bán mới thành vượng.

Tiếp đó có đủ các thứ đèn đẹp đẽ, và bán rẻ hơn các nơi/.

Phnom-Penh Bazar TRƯỞNG-XUÂN

Giá bán sỉ

Núc áo bành to mau ka-ki nº 5303 — 12 núc. **0 65**

Kiến đề bình chụp, máy chày lợng, xuy vàng, kiến dày, các bìa (forma visio) 0m066 x 0m09 = 12 cái. **3 30**

Hình búp bê (poupée) mặc áo có ren — 12 con. **2 50**

Cán viết đượ mực ngời xuy vàng nº 2925—12 cây. **3 20**

Giấy viết thư có gạch hàng — 0m22x0,13 mỗi rập 100 tờ đời — 12 xấp. **5 00**

Bầu trắng để lót có áo dài (Annam) — 12 cái. **1 70**

Khăn bàn lông dẹt bông hoa hỏe, 0m07x1m45—12 cái. **0 80**

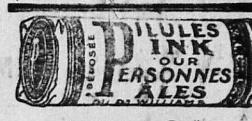
Giấy viết thư có gạch hàng — mỗi hộp 50 tờ, 50 bao dẹt có màu — 12 hộp. **8 5**

Kiến đề lợng bình, bìa xuy ni-kén, có bóng nổi — 0m11x 0m16 — 12 cái. **5 10**

Gởi contre remboursement.

H. B. B. D. V.

25-26 Quai Piquet Phnom-Penh.

TÌ VỊ CỎ BÌNH

Trong cơn trời nóng nực, nếu tị vị cỏ bình thì lấy làm mừng, bởi vì nó giúp cho người bị bệnh nóng nực có nhiều sức.

Một là nó hay làm cho vật thực mau lên, hai là tị vị mình nóng đang đượ đá gạo uống rượu làm cho tị vị yếu ớt, hai là vì mình hay ra mồ hôi dổng ai chửa chửa.

Mỗi năm trong mùa nắng nóng có nhiều người chết vì bệnh kiết, như là những người có tị vị không đượ tốt, thì lấy làm quan hệ cho sanh linh.

Tị vị không đượ tốt thì phải mua mua thuốc Pilules Pink mà uống, cho biết địa trị. Thuốc Pilules Pink để uống hằng và lại rẻ tiền.

Mỗi buổi ăn cơm rồi uống một hũan thuốc đó.

Tiếp thuốc này cũng có bán.

CORDONNERIE-CHAPELLERIE TONKINOISE

GRAVURE SUR MÉTAUX ET MARBRÉS

NGUYỄN-CHÍ-HÒA

SAIGON — 33, Rue Catinaï, 33 — SAIGON

Tiếp tôi có 30 thợ giỏi Bắc-kỳ làm: nhiều kiểu nón nhẹ, lợp NỈ-KAM, BỐ-TRẮNG VÀ VÀNG (KAKI) GIẤY đóng thiết chắc, hàng ĐÀ-TÂY tốt, có đủ thứ màu DA.

Tôi cũng có thợ khắc ĐỒ ĐẪU ĐỒNG VÀ CHẠM MỘ-BIA ĐÀ-CÂM-THẠCH đủ kiểu. Đã có nhiều vị ở LỤC-CHÁU mua sỉ NÓN VÀ GIẤY của tôi, đều đượ vừa ý hết và khen ngợi NÓN VÀ GIẤY thiết tốt mà giá lại rẻ, và làm thiết mau. Xin qui vị chiếu cố cho việc buôn bán của đồng bang ta đượ thành lợi trong lúc này.

Có sách mẫu (Catalog) gởi đi tặng qui khách.

BÁN SỈ CÓ GIÁ RIÊNG
NGUYỄN-CHÍ-HÒA kính mời.
83 Rue Catinaï.—Saigon.

HAO-VINH Công-ty

Văn phòng tại

Hiệu con Rồng

HAO-VINH Công-ty

146 bis, Rue Lefebvre, Saigon
AGENTS EXCLUSIFS

Cách làm mau té tiền

Viết thư cho hãng Annam, Hào-vinh Công-ty, 146 bis Rue Lefebvre...
Viết thư cho hãng Annam, Hào-vinh Công-ty, 146 bis Rue Lefebvre Saigon, Kinh đồn.

XA-BONG MAT-XAY

Thị trường cho Xa-bong Mat-xay...
Hiệu con chim A-e-là

HAO-VINH Công-ty

(KHOA ANNAM)
146 bis, Rue Lefebvre, Saigon
AGENTS EXCLUSIFS

"NAM-PHONG"

MỖI THÁNG KIẾT BÀN MỘT KỶ
Giá:
Trọng năm... 4500
Sáu tháng... 2 00
Mỗi số... 0 40

SOCIÉTÉ DES TABACS

DE L'INDOCHINE

(Đông-dương Yên-thảo Công-ty)

Tư-bản : 6.000.000 fr.

Sở chính Công-ty tại PARIS

Sở Cai-trị và nhà công-xưởng tại HANOI

Trại trồng thuốc lá tại KIM-XUYÊN và VĂN-KHÊ

THUỐC CHU'A VẤN VÀ THUỐC VẤN RỜI

(HIỆU)

"COQ." (Con Gà)

Vị ngon - Giá rẻ - Nên hút

VÀ THUỐC LÁ VĂN RỜI HIỆU

PAGODE (Cái chùa)

PHÁP-QUỐC-TUYỂN
VICHY CELESTINE
VICHY GRANDE-GRIFFE
VICHY HOPITAL
VICHY-ÉTAT
PASTILLES VICHY-ÉTAT
COMPRIMÉS VICHY-ÉTAT

PHẢI ĐÓNG THUỐC BỒ VÀ TRỊ ĐAM
THIỆT HIỆU LÀ
ELIXIR TONIQUE ANTIGLAIREUX
Của ông lương-y GUINÉE
LẠI CÓ MỘT THỨ
THUỐC HOÀN XÒ

CÓ MỘT MINH NHÀ MÀY TỐ QUYỀN
THẬT MẬT CHO MÀ ĐỘC SÙNG VÀ AN KẸ MÀY
TẠI THÀNH St-HIENNE
MÀ CHỈ
MAG F. NICKEL, CAFFORT Successeur & Gendre
Cố Đán ĐÚNG
THUỐC ĐAM, XE-MÁT, ĐÔNG-NH
Lục-Châu muốn mua vật chỉ thì xin đi thư như vậy :

Saigon - Imp de l'Union
L'Administrateur Gérant : NGUYỄN-VĂN-CỬA

certifié le tirage à
Paris, mille exemplaires
Saigon le 14 Mars 1920